

ŽLAUGTAIS PAPILDYTO RACIONO ĮTAKA INTENSYVIAM JAUNŲ BULIUKŲ PANĖJIMUI

Stanisław Wajda¹, Tadeusz Szulc², Tomasz Daszkiewicz¹, Ewa Burczyk¹, Rafał Winarski¹, Paulius Matusevičius³

¹*Plataus vartojimo gyvulinės kilmės žaliavų katedra, Olštino Varmijos ir Mozūrijos universitetas*

10-718 Olštinas, Oczapowskiego 5, Lenkija

²*Gyvūnų veisimo institutas, Vroclavo aplinkos ir gyvybės mokslų universitetas, Lenkija*

³*Gyvūnų mitybos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. +370 37 36 19 36; el. paštas: paulmat@lva.lt

Santrauka. Tyrimas atliktas su 114 Holšteino fryzų buliukais, suskirstytais į dvi grupes – eksperimentinę ir kontrolinę. Eksperimentinės grupės galvijai buvo šeriami koncentruotu racionu, papildytu kviečių žlaugtais. Buliai buvo skerdziami 570 kg kūno masės ir nustatomi jų skerdenos kokybės požymiai. Nustatyta, kad žlaugtais papildyti visaverčiai racionai buliukams, penimiems iki 570 kg kūno masės, turėjo reikšmingos įtakos paros priesvorio didėjimui ir mažesnėms pašarų sąnaudoms pirmoje šėrimo fazėje, nuo 251 kg iki 400 kg kūno masės. Antroje penėjimo fazėje, nuo 401 kg iki 570 kg kūno masės, paros priesvoris kontrolinėje ir eksperimentinėje grupėse išliko panašus. Skerdenos raumeningumo procentas buvo aukštas (daugiau nei 55 proc.) abiejose grupėse. Didžioji dalis skerdenų priskirta O raumeningumo klasei (apie 90 proc.) ir 1 bei 3 riebumo klasėms (apie 98 proc.). Procentinė mažmeninės prekybos skerdenos išpjovų dalis buvo panaši abiejose grupėse, išskyrus geriausią sprandinės dalį ir nugarinę, kurių proporcijos buvo didesnės eksperimentinėje grupėje. Išpjovų rinkos vertė, tenkanti 100 kg jautienos skerdenos, kontrolinėje grupėje buvo 0,5 proc. aukštesnė už eksperimentinės grupės. Abiejų grupių bulių mėsos kokybė buvo gera. Daugiau kaip 95 proc. jautienos mėginių pH buvo mažiau už 5,80 ir galėjo būti naudojama brandinti. Bulių, šertų racionais su žlaugtu priedu, mėsoje buvo mažiau tarpraumeninių riebalų, jos kietumo vertė buvo mažesnė, didesnė baltymų ir pelenų koncentracija, mėsos raudonos spalvos komponentės dalis taip pat buvo didesnė.

Raktažodžiai: buliukai, penėjimas, žlaugtai, skerdenos vertė, mėsos kokybė.